

OK-kokemusasiantuntijakoulutus / Toteutus ja arviointi

Toteutuksen suunnitelma

Kokemusasiantuntijakoulutuksen valmistelu aloitettiin yhteisellä suunnittelupäivällä Tuusulan Onnelassa lokakuussa 2016. Suunnittelupäivään osallistui nelisenkymmentä kokemusasiantuntijakoulutuksesta kiinnostunutta OK-hankekehittäjää eri osahankkeista. Päivän aikana pohdittiin yhdessä mm. seuraavia asioita:

- Miksi osallistua kokemusasiantuntijakoulutukseen?
- Miten korvaushoidon tulisi näkyä uudessa koulutusmallissa?
- Mitä tarkoittaa kehittämiskykyisyys?
- Minkälaisia asioita koulutuksen sisällöissä tulisi ainakin näkyä?

Kehittämispäivän tuotokset kerättiin padlet-seinäksi: <https://urly.fi/MXI>

Koulutus herätti niin paljon kiinnostusta, että se päätettiin toteuttaa samansisältöisesti kolmen osahankkeen aluilla: Jyväskylässä (Sovatek), Tampereella (K-klinikka/Jeesi) sekä Helsingissä (HDL).

Seurakuntaopiston työntekijät haastattelivat kaikki koulutuksesta kiinnostuneet työparina loppusyksystä 2016. Koulutukseen valitut 24 opiskelijaa tavattiin alueryhmittäin ennen koulutuksen alkua ja koulutuksen sisältöä, pelisääntöjä sekä käytännön järjestelyjä suunniteltiin yhdessä.

Koulutus toteutettiin 9.1.-3.5.2017. Koulutuspäiviä oli kerran viikossa ja ne kestivät nelisen tuntia kerrallaan sisältäen lounastauon. Aluksi koulutuspäivistä joka toinen toteutettiin alueryhmien omina päivinä ja joka toinen kaikkien kolmen alueryhmän yhteisinä päivinä etäyhteysvälineitä hyödyntäen. Etäyhteysissä ilmenneiden jatkuvien teknisten ongelmien vuoksi nämä koulutuspäivät muodostuivat raskaiksi ja kolmen kokeilupäivän jälkeen niistä luovuttiin opiskelijoiden toiveiden mukaisesti. Kaksi koulutuspäivää (valmistujaisjuhlien lisäksi) pidettiin kaikkien alueiden yhteisinä päivinä ja silloin kaikki opiskelijat kokoontuivat Tampereelle. Näiden päivien anti koettiin erityisen merkityksellisenä.

Koulutuksen sisällöiksi valittiin opiskelijoiden kanssa yhdessä suunnitellen sekä Seurakuntaopiston kokemusasiantuntijataustaisen hanketyöntekijän kouluttajakokemuksia kuunnellen seuraavat pääteemat: 1. Mitä kokemusasiantuntijuus on? 2. Tieto kokemuksen täydentäjänä 3. Vuorovaikutus- ja esiintymistaidot sekä 4. Oma tarina.

Tiedollisina aiheina käsiteltiin mm. mielenterveyshäiriöitä, riippuvuutta, koulukiusaamista, päihdesairauksia, palvelujärjestelmää sekä tukihenkilönä sekä ryhmänohjaajana toimimista.

Koulutuksen punaisena lankana kulki opiskelijoiden oman tarinan tuottaminen, joka jo alusta asti sovitusti jokaisen tulisi esittää koulutuksen lopussa. Oman tarinan työstämisellä haluttiin tukea omien kokemusten muuntumista kokemusasiantuntijan työvälineeksi.

Tämä oman tarinan työstäminen esitykseksi herätti opiskelijoissa niin paljon yhteisen jakamisen ja ohjauksen tarvetta, että alkuperäisestä suunnitelmasta poiketen sitä alettiin rakentaa erilaisten harjoitusten avulla yhteisesti jo koulutuksen aikana. Tämä asia nousikin yhdeksi mallimme keskeiseksi, korvaushoidon kokemusasiantuntijakoulutuksen erityispiirteeksi.

Opetusmenetelminä käytettiin ryhmitöitä, pienryhmäkeskusteluja, harjoituksia, kirjallisia ja toiminnallisia tehtäviä, opetuskeskusteluja ja pienimuotoisia luentoja. Opiodikorvaushoidossa

olevat lähtivät erittäin halukkaina mukaan erilaisiin toiminnallisiin menetelmiin, joten niitä hyödynnettiin koulutuksen aikana varsin paljon. Tähän antoi suuren panoksensa yksi Seurakuntaopiston hanketyöntekijöistä, jolla oli vuosikymmenten kokemus toiminnallisten menetelmien käyttämisestä sekä niiden opettamisesta.

Kouluttajina toimivat Seurakuntaopiston kolmen hanketyöntekijän lisäksi eri alojen kokemusasiantuntijat sekä mm. osahankkeiden kautta saadut ammatilliset asiantuntijat.

Seurakuntaopiston osahankkeessa työntekijäresurssi (1 kokopäiväinen työntekijä) on jaettu kolmen henkilön kesken: 50% työosuudella Seurakuntaopiston koulutussuunnittelija, joka toimii osahankkeen sisältövastaana, 30% osahankkeeseen palkattu kokemusasiantuntija-hanketyöntekijä ja 20% Seurakuntaopiston kouluttaja, jonka erityisosaaminen löytyy mm. juuri toiminnallisista menetelmistä sekä motivoivan haastattelun/työotteen kouluttamisesta ja käyttämisestä.

Koulutuksen suunnittelun ja toteutuksen näkökulmasta on ollut arvokasta, että yhdellä hanketyöntekijöistä on kokemusasiantuntijatausta sekä aiempaa osaamista kokemusasiantuntijakoulutusten järjestämisestä. Näin kokemusosaaminen on saatu näkymään osahankkeen toiminnassa sisäänrakennetusti.